

.. shrILakShmanagita from Shri Ramacharitamanas

______ ॥ શ્રીલક્ષ્મણગીતા રામચરિતમાનસસે ॥

Document Information

Text title : lakShmaNagItA rAmacharitamAnasase File name : lakShmanagItARamacharitamanas.itx

Category : gItA

Location : doc_giitaa

Author : Sant Tulasidas

Language : Sanskrit

Subject: philosophy/hinduism/religion

Proofread by : PSA Easwaran psaeaswaran at gmail.com

Translated by : http://www.gitapress.org/hindi/Download_Eng_pdf.htm Description-comments : From ayodhyA kAnda dohA 89-93+, Ramachari-

tamanas. http://www.gitapress.org

Latest update: May 30, 2013

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com Site access : http://sanskritdocuments.org

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of any website or individuals or for commercial purpose without permission.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

August 2, 2016

sanskritdocuments.org

દોહા

સિય સુમંત્ર ભ્રાતા સહિત કંદ મૂલ ફલ ખાઇ । સયન કીન્હ રધુબંસમનિ પાય પલોટત ભાઇ । ૮૯ ।

Having partaken of the bulbs, roots and fruits alongwith Sita, Sumantra and His

brother (LakShmana), the Jewel of Raghu's race lay down to sleep, while His

brother kneaded His feet. (89)

ચૌપાઈ

ઉઠે લખનુ પ્રભુ સોવત જાની ા કિંદ સચિવિદ સોવન મૃદુ બાની ા કછુક દૂરિ સિંજ બાન સરાસન ા જાગન લગે બૈઠિ બીરાસન ા ૧ ા ગુઠુઁ બોલાઇ પાઠ્રુ પ્રતીતી ા ઠાવઁ ઠાવઁ રાખે અતિ પ્રીતી ા આપુ લખન પિંઠું બૈઠેઉ જાઈ ા કિંટ ભાશી સર ચાપ ચઢાઈ ા ૨ ા સોવત પ્રભુઠિ નિહારિ નિષાદ્દ્રા ભચઉ પ્રેમ બસ હૃદયઁ બિષાદ્દ્રા તનુ પુલકિત જલુ લોચન બહ્ઈ ા બચન સપ્રેમ લખન સન કહ્ઈ ા ૩ ા ભૂપતિ ભવન સુભાયઁ સુહાવા ા સુરપતિ સદનુ ન પટતર પાવા ા મનિમચ રચિત ચારુ ચૌબારે ા જનુ રતિપતિ નિજ હાથ સંવારે ા ૪ ા

When LakShmana perceived that his lord had fallen asleep, he rose and asked the

minister in soft accents to retire. As for himself he got ready his bow and arrows and sitting at some distance in the posture of a hero he kept watch. Guha

called his trusted watchmen and stationed them at different points with great love; while he himself went and took his seat beside LakShmana with a quiver

fastened to his waist and an arrow fitted to his bow. When the NiShada chief saw

his lord lying (on a bed of grass and leaves) he felt great sorrow in his heart due to excess of love; the hair on his body bristled, tears flowed from his eyes

and he addressed the following affectionate words to LakShmana: 'The king's

palace is naturally charming; even Indra's residence can hardly stand comparison

with it. Its beautiful atics are built of precious gems and are so lovely as though the god of love has constructed them with his own hands.' (1-4) Elst

સુચિ સુબિચિત્ર સુભોગમય સુમન સુગંધ સુબાસ । પલઁગ ગ મંજુ મનિદીપ જફઁ સબ બિધિ સકલ સુપાસ । ૯૦ ।

'Free from impurities, exceedingly marvellous of design, abounding in exquisite

luxuries and scented with the fragrance of flowers, they are furnished with lovely beds and lighted with gems and are full of amenities of every description.' (90)

ચૌપાઈ

બિબિધ બસન ઉપધાન તુરાઈ ! છીર ફેન મૃદુ બિસદ સુફાઈ ! તહઁ સિચ રામુ સચન નિસિ કરહીં ! નિજ છિબ રિત મનોજ મદુ હરહીં ! ૧ ! તે સિચ રામુ સાથરીં સોએ ! શ્રમિત બસન બિનુ જાહિં ન જોએ ! માતુ પિતા પરિજન પુરબાસી ! સખા સુસીલ દાસ અરુ દાસી ! ૨ ! જોગવિહ જિન્હિહ પ્રાન કી નાઈ ! મહિ સોવત તેઇ રામ ગોસાઈ ! પિતા જનક જગ બિદિત પ્રભાઊ ! સસુર સુરેસ સખા રધુરાઊ ! ૩ ! રામચંદુ પતિ સો બૈદેહી ! સોવત મહિ બિધિ બામ ન કેહી ! સિચ રધુબીર કિ કાનન જોગૂ ! કરમ પ્રધાન સત્ય કહ લોગૂ ! ૪ !

Again they are equipped with coverlets and sheets, pillows and cushions of various kinds-all soft, white and charming as the froth of milk. It is in such attics that Sita and Rama used to sleep at night and humbled by their beauty the

pride of Rati and her consort, the god of love. Those very Sita and Rama are now

lying on a pallet, exhausted and uncovered, a sight one cannot bear to see. The

same Lord Rama whom his father and mother, his own family and the people of the

city, his good-natured companions, men- servants and maid-servants, all cherished as their own life, sleeps on the ground! Nay, Sita, whose father Janaka is famed throughout the world, whose father-in-law is King Dasharatha,

the chief of Raghus and an ally of Indra (the lord of immortals) and whose spouse is Ramacandra, is lying on the ground! An adverse fate spares none. Do

Sita and the Hero of Raghu's race deserve to be exiled to the woods? They rightly say: 'Fate is supreme.' (1-4)

દોઠા

કૈકયનંદિનિ મંદમતિ કઠિન કુટિલપનુ કીન્હ । જેહિં રધુનંદન જાનકિહિ સુખ અવસર દુખુ દીન્હ । ૯૧ ।

'The foolish daughter of Kekaya has wrought a cruel mischief in that she

brought trouble on Sita and the Delighter of Raghu's race at a time of enjoyment.' (91)

ચૌપાઈ

ભઇ દિનકર કુલ બિટપ કુઠારી ા કુમતિ કીન્ફ સબ બિસ્વ દુખારી ા ભયઉ બિષાદુ નિષાદિફ ભારી ા રામ સીચ મિંદ સંચન નિફારી ા ૧ ા બોલે લખન મધુર મૃદુ બાની ા ગ્યાન બિરાગ ભગતિ રસ સાની ા કાફુ ન કોઉ સુખ દુખ કર દાતા ા નિજ કૃત કરમ ભોગ સબુ ભ્રાતા ા ૨ ા જોગ બિયોગ ભોગ ભલ મંદા ા હિત અનહિત મધ્યમ ભ્રમ ફંદા ા જનમુ મરનુ જફઁ લગિ જગ જાલૂ ા સમ્પતિ બિપતિ કરમુ અરુ કાલૂ ા ૩ ા ધરનિ ધામુ ધનુ પુર પરિવારૂ ા સરગુ નરકુ જફં લગિ બ્યવફારૂ ા દેખિઅ સુનિઅ ગુનિઅ મન માફી ા મોફ મૂલ પરમારથુ નાફી ા ૪ ા

'The wicked woman has played the axe in felling the tree of the solar race and

plunged the whole universe in woe.' The NiShada chief was sore distressed to see

Rama and Sita sleeping on the ground. LakShmana spoke to him sweet and gentle

words imbued with the nectar of wisdom, dispassion and devotion: 'No one is a

source of delight or pain to another; everyone reaps the fruit of one's own actions, brother. Union and separation, pleasurable and painful experiences, friends, foes and neutrals-snares of delusion are these. Even so birth and death, prosperity and adversity, destiny and time and all the illusion of the

world; lands, houses, wealth, town and family, heaven and hell, and all the phenomena of the world; nay, whatever is seen, heard or thought of with the mind

has its root in ignorance: nothing exists in reality.' (1-4)

દોઠા

સપનેં હોઇ ભિખારિ નૃપુ રંકુ નાકપતિ હોઇ । જાગેં લાભુ ન હાનિ કછુ તિમિ પ્રપંચ જિયઁ જોઇ । ૯૨ ।

'Suppose in a dream a king becomes a pauper and apauper becomes lord of paradise; on waking, the one does not gain nor does the other lose anything. So must you look upon this world.' (92)

ચૌપાઈ

અસ બિયારિ નહિં કીજિઅ રોસ્ ા કાહુિં બાદિ ન દેઇએ દોસ્ ા મોહ નિસાઁ સબુ સોવનિહારા ા દેખિએ સપન અનેક પ્રકારા ા ૧ ા એિં જિગ જામિનિ જાગિંહ જોગી ા પરમારથી પ્રપંચ બિયોગી ા જાનિએ તબિં જીવ જગ જાગા ા જબ સબ બિષય બિલાસ બિરાગા ા ૨ ા હોઇ બિબેકુ મોહ ભ્રમ ભાગા ા તબ રધુનાથ ચરન અનુરાગા ા સખા પરમ પરમારથુ એહ્ ા મન ક્રમ બચન રામ પદ નેહ્ ા ૩ ા રામ બ્રહ્મ પરમારથ રૂપા ા અબિગત અલખ અનાદિ અનૂપા ા સકલ બિકાર રહિત ગતભેદા ા કહિ નિત નેતિ નિરૂપિંક બેદા ા ૪ ા

'Reasoning thus be not angry nor blame anyone in vain. Everyone is slumbering in

the night of delusion, and while asleep one sees dreams of various kinds. In this night of mundane existence it is Yogis (mystics) alone who keep awake-Yogis

who are in quest of the highest truth and remain aloof from the world. A soul

should be deemed as having awoke from the night of the world only when he

develops and aversion for the enjoyments of the world of sense. It is only when

right understanding comes that the error of delusion disappears and then alone

one develops love for the feet of Shri Rama (the Lord of Raghus). O friend, the

highest spiritual goal is this: to be devoted to the feet of Shri Rama in thought, word and deed. Shri Rama is no other than Brahma (God), the supreme

Reality, unknown, imperceptible, beginningless, incomparable, free from all

change and beyond all diversity. The Vedas ever speak of Him in negative terms

(not this).' (1-4)

દોઠા

ભગત ભૂમિ ભૂસુર સુરભિ સુર હિત લાગિ કૃપાલ । કરત ચરિત ધરિ મનુજ તનુ સુનત મિટહિં જગ જાલ । ૯૩ ।

For the sake of His devotees, Earth, the Brahmanas, cows and gods, the gracious

Lord takes the form of a man and performs actions by hearing of which the snares

of the world are broken asunder.' (93)

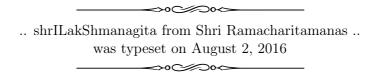
ચૌપાઈ

સખા સમુઝિ અસ પરિહરિ મોહ્ । સિય રધુબીર યરન રત હોદ્ । કહત રામ ગુન ભા ભિનુસારા । જાગે જગ મંગલ સુખદારા । ૧ ।

'Realizing this, O friend, shed all infatuation and be devoted to the feet of Sita and the Hero of Raghu's race.'

From ayodhyA kAnda dohA 89-93+, Ramacharitamanas. http://www.gitapress.org

Proofread by PSA Easwaran psaeaswaran at gmail.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com